

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára: Egész évre 10— K Fél évre 5— ” Negyed évre 2-50 ” Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő: OSZESZLY M. VICTOR.</p>	<p>Laptulajdonos és kiadó: BALKANYI ERNŐ.</p>	<p>Telefonszám: 13. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván. Nyitótér sora 1 korona.</p>
--	---	--	--

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Hősök emléke.

Alsólendva, május hó 6.

Mikor e két szót leírjuk, megelevenedik lelki szemünk előtt a legborzalmasabb tragédia, amely valaha a világ színpadán lejátsszódott. A tragédiák végtelen sorozata e színjáték: a világháború. Élet és Halál, e két hatalmas isten szörnyű küzdelme játsszik a színen, Győzelem és Vereség a főszereplők, Gond, Bánat, Fájdalom és Nyomor a kórusa e modern tragédiának... 1914. augusztusában gördült fel a függöny és azóta minden felvonás egy új, hatalmas tragédia, minden jelenetnek megvan a maga hőse, minden hőstevés egy-egy dicső tett, amely örök emlék, örök dicsőség marad.

A világháború színpadán nincsenek falak, maga a színpad az egész földgolyó és a nézők mind kevesebben lesznek mert a nagy tragédia elviszi mind a nézőket s némelyiknek nagy szerepet juttat, sokat azonban csupán statisztát. Görögült világot az előadás alatt s a fényt az ágyuk csövei lövelik. Gránátok és srappellek borzalmas sivatása az állandó kísérő zene, amely soha el nem hallgat, de sokszor elnémitja a tragédia hőseit. S e nagy világszínházban, a rettenetes kaoszba egy-egy pillanatra belesír a nézők ezreinek jankijáltása. Meghálnak a tragédia szereplői, elesnek a hősök... elesnek az apák és gyermekek. És az anyák és feleségek síró jaja belemarkolnak a szívekbe, összeszorítják a lelket és a fájdalmak világában elpihennek.

De a hőseink, akik tűzön-vízen keresztül, a földön, föld alatt és a föld felett küzdöttek, harcoltak, szenvedtek és nélkülöztek egy szent, magasatos nagy célért: a magyar hazáért és a Sors kegyetlen végzete kioltotta életüket — nem haltak meg. Lelkük elszáll a végtelenbe, valahol messze túl a képzelet világán megpihennek: az emlékezés országába...

Ott él az emlék mindenki szívében, szívéhez nőtt szeretteit senki el nem felejt, de a jövőző korszaknak, az új nemzedéknek is tudnia kell, hogy voltak ők, voltak azok a felistenek, azok a retenthetetlen hősök, akik a vérüket áldozták a hazaszeretettel díszes oltárán. Az ő emléküknél maradandónak kell lenni az idők végtelenségéig. Felejtethetienél kell tenni a mai nagy napokat, hogy késő évtizedekig hirdessék márványban vagy másban a magyar fegyverek legendás dicsőségét.

És most a világegés huszonkettedik hónapjában végre elérkezett az ideje annak, hogy az emlékeket felállítsuk, eljött az ideje, hogy a Haza védelmében elesett szeretteink emlékét maradandóvá tegyük.

Egyik legutóbbi számunkban közöltük a Közművelődési Tanács nemes felhívását:

meg kell csinálni minden helységben, a legnagyobb várostól a legkisebb faluig, a hősök ligetét! Sehol e földtekén emberlaktá, kulturált vidéken nincsenek olyan sívár, üres, kietlen falvak, mint magyar földön. Alig itt-ott egy fa, liget meg pláne ritka, pedig talán mondanunk sem kell, hogy az esztétikai szépség mellett egészségi szempontból is mennyire fontos, hogy egy faluban minél több élőfa legyen. A közművelődési tanács felhívása azt célozza, hogy minden magyar város, minden magyar falu létesítsen „hősök ligetét”; valamely sívárny álló terére, telkére ültessen egy bizonyos számú fát, kerítse be a beültetett részt és egy egyszerű táblával jelölje meg, hogy minnek az emlékére lett az a facsoport odaültetve. Ez ugyszólván semmibe sem kerül, mert majd minden községnek van faiskolája, honnan beszerezheti a szükséges csemétét, de különben is a Közművelődési tanács intézkedett, hogy Szekszárdról ingyen bocsássanak fácskákat az odaforduló községek rendelkezésére.

A városok és a módosabb falvak emlékoszloppal, szoborral, vagy emléktáblával állítanak maradandó emléket városuk, vagy falujuk hőseinek. Az emlékkövet, szobrot felállítják valamelyik alkalmas nyílt területen, az emléktáblát elhelyezik a községháza, az iskola, vagy a templom falába s rávésik a hősök nevét. A szegényebb, kisebb községek a hősök ligetével tegyék maradandóvá hőseik emlékét, de megcsinálhatná a hősök ligetét minden gazdag és minden szegény helység, a legkisebb falutól a legnagyobb városig, akár emeltet szobrot vagy márványtáblát, akár nem. Mert a hősök ligetével amellet, hogy emléket állítunk hőseinknek, az illető helység szépségét is emeljük és egészségügyét is szolgáljuk. S mindez alig kerülne pénzbe, néhány napi napszámmal minden község befásíthatna erre a nemes célra egy alkalmas területet.

Járásunkban ezideig még a legesekélyebb mozgalmat, vagy szándékot sem tapasztaltuk abban az irányban, hogy valamely módon emléket akarnak állítani hőseiknek. Ezért nem tudjuk elég hangosan ajánlani az illetékeseknek a Közművelődési Tanács felhívását. Csinálja meg a járás minden községe a hősök ligetét! Járjon elől jó példával Alsólendva. A Deák-tér önmaga kínálódik erre a célra. A mi példánk nyomán bizonyára a járás többi községe is hamarosan megcsinálja a hősök ligetét, mely az illető falu fiai önfelelőző hősiességének lesz beszédes tanuja.

Nézzünk csak végig azon a soron, akik városunktól már eddig is életükkel áldoztak a Hazáért; gondoljuk meg, hogy ez a sor — sajnos — még bővülni fog, hogy mindig több és több ismerős névvel

fogunk találkozni a hősök babérkoszorúta feketeszélű listáján; gondoljuk meg, hogy ezek a legszebb fiatalágukban kialudt emberéletek miértünk hamvadtak el, — s nem lehet, nem szabad, hogy feledni hagyjuk emléküket.

A hősök ligete mindenütt örök mementó lesz a jövő generációnak, buzdítás egy új jövőnek, egy boldogabb kornak a küzdelmeiben...

„Kárpáti nap“ az iskolákban.

Hétfőn, f. hó 1-én ünnepük volt a helybeli iskoláknak. A kultuszminiszter rendelete alapján nálunk is megtartották a „kárpáti nap”-ot, úgy a polgári, mint az elemi iskolákban ünnepélyek voltak s mindegyik iskolában tekintélyes összegeket gyűjtöttek a feldult kárpáti tüzehelyek felépítésére. A „kárpáti nap”-nak gyönyörű, verőfényes idő kedvezett, egész napon át nemzetiszínű szalaggal kitűzött fiatalággal volt tele az utca s ez valami ünnepies színezetet nyújtott a városnak. — Az egyes tanintézetek ünnepélyei a következőképp folytak le:

A polgári iskolában.

A polgári fiúiskolában reggel 8 órától 10 óráig a rendes mederben folyt a tanítás. 10 óra után megkezdődött az ünnep s egész napon át szünetelt a tanítás. Az ünnepélyt az I-ső osztály helyiségében tartották. Kiss Dénes igazgató eredetileg nyilvánosnak szánta az ünnepélyt s meg akarta rá hívni a város közönségét is, de a rajztantermen még mindig benn vannak a kórházi ágyak, más megfelelő helyiség pedig nem állott rendelkezésre. Így az ünnepélyt kénytelenek voltak csupán a diákok részvételével, az egyik tanteremben tartani.

Az ünnepély programja a következő volt: 1. Himnusz. Énekelte a tanulóifjúság; 2. „Áll a Kárpát, írta Nemo. Szavaltá S z á n t ó György IV. oszt. tanuló; 3. „Kialtót szó a Kárpátokban, írta Földes Zoltán. Szavaltá S c h w a r c József IV. oszt. tanuló; 4. Ünnepi beszéd. Tartotta Kiss Dénes igazgató ur (A szép előadás egy részletét alább közöljük); 5. „Az égig érő tűz, írta Kiss Menyhért. Szavaltá Z o l l d e r Károly IV. oszt. tanuló; 6. Szózat. Énekelte az ifjúság.

A szünet sikerült ünnepély után a tanulók osztályaikba vonultak s egymás közt gyűjtést indítottak a feldult kárpáti falvak javára. A gyűjtés a következő eredménnyel járt: I. osztály 19 K 39 fill., II. osztály 14 K 90 fill., III. osztály 23 K 60 fill., IV. osztály 24 K 20 fill., a tantestület adománya 11 K 41 fill. Összesen 93 kor. 50 fill.

Kiss Dénes igazgató nagy érdeklődéssel hallgatott előadásából közöljük a következő szép részletet:

„Történelmi idöket élünk. Harcban, fegyverben áll az egész világ. A népek kockára vetettek mindent, ami eddig szent és drága volt előttük. Kitört a 20-ik század rettenetes háborúja, mely, akár terjedelmét, akár borzalmasságát tekintjük, páratlanul áll a világtörténelemben. S ha ennek az ember és vagyont pusztító háborúnak az okát kérdezzük, a tudósok egy része azzal felel, hogy nem egyéb ez, mint a létért való küzdelem, harc a kenyérért, a megélhetésért, amely küzdelem oly régi, mint maga az emberiség. Ez az állítás azonban csak részben fedi az igazságot s a jelenlegi ádáz harcnak egyéb okai is vannak. Ez az okot abban

is találom, hogy amely garlóságok, hibák és bűnök megvannak az egyes emberekben, ugyanazokat feltaláljuk a nemzetekben is. Az önzés, mely mindig csak a maga érdekét állítja előtérbe, az irigység, féltékenység, boszú, nagyra-vagyás épügy irányítják teitkeiben a nemzeteket, mint az egyes embereket. Elég példát nyújt erre nézve a tapasztalás. Anglia már régóta irigykedve, féltékenyen nézte Németország ipari fellendülését, anyagi erejének megismosodását, tengeri hatalmának növekedését. A franciák égették a vágytól, hogy bosszút álljanak a múlt század hetvenes éveiben a németek részéről szenvedett súlyos vereségerért. Oroszország nem elégszik meg óriási birodalmával, Törökország egy részére s ennek szép fővárosára vágyik. A kis szerb nemzet Nagyszerbiáról ábrándozik, bekebeleznél óhajtván nemcsak Boszniát, hanem édes hazánk déli részét is. Ezek a nemzetek évek hosszu során keresztül titokban aknamunkát folytattak ellenünk s csak a kedvező alkalomra vártak, hogy gonosz terveiket megvalósíthassák.

A szerbek által támasztott tűz nemcsak Monarchiánkra csapott át, de lángba borította majdnem az egész világot. Megindult az ádáz harc, századunk világháboruja, mely az emberek millióit állítja szembe egymással, melyben a legműveltebb nemzetek a technika és tudomány legújabb vívmányaival felfegyverkezve, földön és főt aladt, vízen és víz alatt s a levegőben mérkőznek egymással, irtózatoss módon pusztítva életet és vagyont egyaránt.

Amitől féltünk, amiért aggódtunk, tényleg bekövetkezett. Az orosz hadseregnek sikerült a Kárpátok szorosain édes hazánkba beözönlenni s temetelen számu csapatával a hegylanc déli részén elterülő vidékeket elzárastani. Méréhetetlen pusztulást, nyomort és szenvedést okozott mindenütt, amerre járt. Nem volt előtte semmi szent. Az iskolákat és templomokat istállókká alakította, a békés polgárokat bántalmazta, otthonukból feludta, rabolt, fosztogatott, gyujtogatott, ahol csak tehetette. A megriadt, otthonukból kiüzött s vagyonukból megfosztott lakosság kénytelen volt vándorbotot venni a kezébe. A gyermekek sirásába, az asszonyok zokogásába, a férfiak elkeseredett jajgatásába szívettépően vegyült bele a golyók szívása, a srappelnek zuga, az ágyuk bömbölése. Irtózatoss látvány!

Az orosz betörés több mint kétszáz községet sújtott öt vármegyében. Sáros- és Zemplén megye szenvedett legtöbbet, ezeken kívül Ung, Máramaros és Bereg. Negyenöt község teljesen elpusztult, ugy hogy ott egyetlen ház sem maradt meg, és pedig Sáros megyében husz, Zemplémben szintén husz, Ung megyében pedig öt község. Ezekon kívül majdnem kétszáz oly község van, melyek csak részben szenvedtek az orosz betöréstől. Több mint ötezer ház semmisült meg.

A gyujtogató és fosztogató muszka-had nem elégedett meg a Kárpátok déli lejtőinek megszállásával, hatalmába akarta keríteni Középeurópa eléstárát, a gabonában bővelkedő Alföldet is, hogy innen az ország szívébe nyomulhasson s a magyar népet rabigába hajt-hassa. Sohasem volt nagyobb a magyar, mint e nagy veszély napjaiban. Megmutattuk most is a világnak, hogy az Árpádok nemes vére nem korcsosult el, hogy az apáink vérén szerzett haza szent, melyre ellenség büntetlenül nem teheti a lábát. A hazánkba betört vad horda kegyetlenül meglakolt elbizakodottságáért. Mert ugyanazok a Kárpátok, melyeknek szorosain beözönlött hazánkba, ugyanazok a hegyek idezték elő romlását ellenségeinknek, ugyanazok a hegyek váltak nagy temetőjévé az orosz seregeknek.

Hónapokon át vivott elkeseredett harcok, katonáink emberfeletti küzdelme tette lehetővé, hogy éppen egy évvel ezelőtt a magyar föld felszabadult. Ezekben a rettenetes napokban vitéz katonáinknak nemcsak az ellenségek ellen kellett küzdeniök, hanem az elemekkel, a természeti erőkkal is. Többet szenvedtek katonáink az időjárás viszontagságaitól, a fagytól és hóviharoktól, mint az ellenségétől. De midőn a magyar csapatok vitézségét zengedezük, egyúttal tisztellett kell meghajtanunk az elismerés lobogóját hűséges szövetségstársunk előtt, mert kétségtelen, hogy a német hadvezetés alaposága, a német katonák edzettsége, párat-

lan fegyelme, kitartása és szívóssága nagyban hozzájárult a kárpáti harcok dicsőséges befejezéséhez.

Látjuk tehát, hogy a szövetséges hadak vitézségén kívül főleg a Kárpátok bercei tartóztatták fel az oroszok milliányi hadát a további előnyomulásban, ezek mentették meg hazánkat a végpusztulástól. Ezért szenteljük a mai napot a Kárpátoknak. Gondoljunk tehát mely hálával és szeretettel hazánk eme természetes határaitra, melyek, bizony hiszszük, a jövőben is mindenkor meg fogják védeni édes hazánkat bármely betörés ellen. De gondoljunk szeretettel és mélységes részvétellel azokra is, kiket az orosz betörés úgy rettenetesen sújtott, akik ezekben az ádáz harcokban földönfutókká, koldusokká lettek. A Kárpátok népe egész Magyarországról szenvedett, a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy a magyarság megmaradjon. Az elpusztult városokat, falvakat tehát újra fel kell építeni, a hontalanoknak az elvesztett otthon visszaadni, a kiállott szenvedésekkért tőlünk telhetőleg kárpótolni kell őket.

Végül gondoljunk mely hálával azokra a hős katonákra is, akik a kárpáti harcokban viték meg legnehezebb tusáikat, akik eme küzdelmek között áldozták fel vérüket, életüket, hogy megmentsék számunkra a hazát. S ha majd a beke visszatér, aki teheti, zárándokoljon el ama helyekre, ott rója le a hála és elismerés adóját, ott azokon a helyeken, ahol a magyar és székely vitézek ezrei és ezrei sühogó fenyekek aljában, csörgözdező patakok luhgy zenéje mellett jeltelen sírokban alusszák örök álmukat.

*

A r. kath. iskolában.

A róm. kath. elemi iskolában is igen sikerült ünnepély volt hazafias énekekkel, szavalatokkal, gyűjtéssel. Az ünnepi beszédet Ország Kálmán tanító mondotta, aki a nap jelentőségéről beszélt. Az ünnepély programja így a következő volt: 1. „Szózat.“ Szavolta S o m o g y i Imre IV. oszt. tanuló; 2. „Hunyady.“ Szavolta Szilágyi Emmuska IV. oszt. tanuló; 3. „Fel a csatára!“ Szavolta S o m o g y i Mariska IV. oszt. tanuló; 5. Ünnepi beszéd. Tartotta Ország Kálmán tanító; 5. Himnusz. Énekeltek a növendékek.

Ünnepély után gyűjtés volt. A gyűjtés eredménye nem áll rendelkezésünkre.

*

Az izr. iskolában.

Az izr. elemi iskolában rendezett ünnepélyre a növendékek hozzátartozóit is meghívták s így a lélekemelően szép ünnepséget szépszámu közönség hallgatta végig. Brünn er Béláné tanítónő lelkes szavakkal méltatta a napot. A program a következő volt: 1. „Prolog“, Tuba Károlytól. Szavolta Patkó Erzszi; 2. Himnusz. Énekeltek a növendékek; 3. „Kárpátok köszöntése“, Tuba Károlytól. Szavolta Révész Berta; 4. „Dal a hazáról“, Petőfitől. Szavolta Bálint László; 5. „E a szép magyar föld“, Ábrányítól. Szavolta Fried Á.; 6. „Magyar zászló“, Hejyeteitől. Szavolta Stern Ferenc; 7. „A kozák“, Gábor Andortól. Szavolta Schwarc Sárika; 8. Ünnepi beszéd. Tartotta Brünn er Béláné tanítónő; 8. Szózat. Énekeltek a növendékek.

A gyűjtés 21 kor. 50 fillért eredményezett.

*

Az evang. iskolában.

Az evangélikus iskola szintén igen sikerült ünnepélyt szentelt a következő volt: 1. Himnusz. Énekeltek a növendékek; 2. Ünnepi beszéd. Tartotta Teke Dénes ev. lelkész; 3. „Talpra magyar!“ Petőfitől. Szavolta Tamas k a Sándor; 4. „Csatadal“, Petőfitől. Szavolta Dohr Rezső; 5. „Árpád apánk“. Énekeltek a növendékek. 6. „Előre“, Tóth Kálmántól. Szavolta Tamaska Gyula; 7. „Honvédtüzer temetése“. Szavolta Húsz Ferenc; 8. Isten, király, haza. Énekeltek a növendékek; 9. „Magyar kard“. Szavolta Teke Katica; 10. „Árpád sirja“. Szavolta Lagler Béla; 11. „Halvány katoná“. Szavolta Dohr Richárd; 12. „Tied vagyok, tied hazám“. Énekeltek a növendékek; 13. „Magyar vagyok“. Szavolta Hári Gizella; 14. „Mit dalol a madár?“ Szavolta Hári Irén; 15. „Dal a Hazáról“. Szavolta Teke Ilona; 16. „A Haza“. Felolvasta Laschober Samu h. tanító; 17. Imádság a hazáért. Elmondta Rózsai Jolán; 18. Szózat. Énekeltek a növendékek.

A haragvó Balaton.

A Balaton, a nyugodt „magyar tenger“ megint kiöntött medréből, a parti sétányokat, kerteket s a villákat egy méteres vízzel borította el mintha csak érezné a vad idöket, mintha csak az volna a hite, hogy most neki is szerepelnie kell a pusztulás és pusztítás viharos áradatában. De egészen bizonyos, hogy a Balaton sok kárt lévő áramlásának háborus okai nincsenek, még a habonások szemében sincsenek.

Egészen más okok készítették a „magyar tenger“-t arra a dühös haragra, hogy medrét elhagyja és a villák és a lankás legelők tájait egyaránt elöntse. Égbekiáltó igazságtalanságok történnék a Balatonnal *évtizedek óta. Sokszor szót is emeltek emiatt egyes naiv rajongók, de persze magyar szokás szerint csak elszigetelten, aztán megint gyorsan elhallgatva, még mielőtt a felszólalásnak bármilyen visszhangja keletkezett volna.

Egész őszintén: a Balaton most azokon állt bosszút, akik, szerintünk, leginkább hibásak abban, hogy a Balaton kiöntése egyáltalán megtörténhetett, valamint hibásak az egész balatoni kérdés rendezetlensége miatt. Azokat a vármegyeket értjük, amelyekhez a Balaton tartozik. E derék és törekvő magyar vármegyék csodálatoss képpén alig tettek lépéseket a mindenkori kormányknál, hogy az elhanyagolt balatoni kérdést ébren tartsák. Minden tevékenységük kimerült a helyi erök esetleges felhasználásában, de soha odáig nem vitték a dolgot, hogy a Balatonból országos kérdést csináljanak.

Nem akarunk túlzásba esni, de egészen bizonyos, hogy kincseit és mérhetetlen szépségét tekintve a Balaton olyan horribilis nemzeti vagyont képvisel, persze kiaknázatlan vagyont, amit jóformán nem is lehet fölbecsülni. E horribilis vagyon kiaknázására abszolte semmisen történt eddig. Ha mutatkozott fejlődés a Balaton partjain, ez a haladás önmagától történt és nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy a balatoni vasut-alig segített a közlekedési mizériákon. E vasutvonal csupán akkor felelne meg a céljának, ha az egész Balatonat körülögná. Valójában a Balaton partja körül ma is a leghiányosabb a közlekedés. Kellő gondoskodás nem történt arról sem, hogy a külföld érdeklődése állandóan felszinen tartassék. És végül, hogy csak a nagyobb mulasztásokat említsük föl, a Balaton partjainak kultiválásában is rengeteg a mulasztás. Rendezett viszonyok között hiszen ilyen árvinnek egyáltalán nem volna szabad előfordulnia.

A háborus konjunkturák ugyan, fájdalom, nem alkalmasak arra, hogy e nagy horderejű kérdéssel maradó eredmények nézőpontjából foglalkozzunk, mégis konstatalni kell a mostani árvin alkalmával ezeket a mulasztásokat. Bár ugy történné, hogy az árvin után a pusztulás helyén remélhető megtermékenyülés a Balaton elhanyagolt kincses jelentőségét is minél hamarább megtermékenyitené. Persze, addig még sok víz lefolyik a Sión és sok halat kihalás a kizárólagos joggal felruházott halászó társaság, sok kis lány fog még sirni a Balaton partján, de sok hajó nem megy Siófokra, mert a közlekedés aligha fog megjavulni. A Balaton pedig majd visszahúzódik a medrébe és tovább ragyog, mint valami elhanyagolt tündérszép asszony.

Ellenségeink egyetlen reménye ma már a mi gazdasági és pénzügyi kimerülésünk. Ettől a reményüktől most megfoszthatjuk őket: jegyezzen mindenki az új hadikölcsekből! Jegyezzen mindenki az Alsólendvai Takarékpénztárnál és az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztárnál előnyös feltételek mellett.

Harctéri napló.

Irja: VLAY IMRE.

XVI.

Julius 4-én késő délután indultam el életem legfelelősségteljesebb útjára. (Mikort emlittem, hogy csuggal el lettem küldve Nachrichten-patrullának.) Cugom 42 emberből állott, kiknek én voltam a földi uristenjük, én voltam mindenük: azt tehettem ezzel a 42 emberrel, amit — a felderítés érdekében — jónak láttam.

A patrullirozás a legeslegnehézbb harctéri műveletek egyike. Mikor az ember elmegy hírszerző őrájratba (ez a neve annak a hosszú német szónak) vad idegen, ismeretlen vidékre, akkor két dolga van mindenek előtt: 1.) leszámol teljesen az étellel és bucsuzóul megírva övének a rózsaszínű lapokat, odaadja azokat egy jóbarátjának azzal a kéréssel, hogy ha nem jön vissza, hát küldje el a címzeteknek; 2.) ellátja magát mindenki annyi fölényvel, amennyit vinni csak képes. Mikor evel készven van, egy mélyet sóhaj: és azt mondja: „Egy meg a fene! lesz, ami lesz, menjünk!” Körülbeül így csináltam én is, csak még egy jó térkép, melyre Fritsch őrnagy ur felrajzolta az utirányt, egy iránytű és villanylampa volt velem. Imigy felkészültem, utnak indultunk.

Délután szakadt az eső, most megállott és sulyos, vastag felhők takarták az eget. A talaj agyagos volt s minthogy felázott, úgy csuszott, mintha be lett volna federveiszozva. Utunk a térkép szerint nem volt több 7—8 kilométernél. Mikor ezt megmondtam a legényeknek, úgy vélekedtek, hogy még máma vissza is jövünk és majd a faluban jó, friss zsuppon aiszunk. Mennyire másképp történt minden!...

Beszélgelve, lassan haladtunk. Kettőt léptünk előre, egyet csuszunk hátra.

— Az anyja keszvét, olyan ez az istenverte ut, mintha csírrrel volna bekenve! — tört ki az egyik bakából a méltatlankodás.

Közben elértük a Zlota-Lipa folyóval párhuzamban húzódó, körülbelül 4 kilométer széles erdőben. Ott pihentünk egy kissé s megvártuk, míg beszórték. Aki járt éjjel erdőben, az tudja, mi az: erdőben éjjel; — es ha borult az ég, ha nincs se égen, se földön egyetlen fényes pontocska, amibe az ember beleakaszthatná szemefényét, ezerszeresen rossz és háborzongató.

Sötét volt, örült sötét. Halottam az egyiptomi sötétségről, de az valószínűleg fűndéri fény lehetett ehhez képest. Direkt megmértem a sötétséget: mutató ujjamat orrom elé tettem. Nem láttam meg! A bakák nyugtalanzkodtak. Bent voltunk már 3—400 lépényire az erdőben. A szurok sötétség mindenkit megült és nyugtalanított. Mindenki oly egyedül érezte magát, mint a végtelen óceán közepén a halállal farkaszemet néző hajótörött, pedig mi negyvenketen voltunk. De hiszen mi is farkaszemet néztünk a halállal!...

Egymás kezét fogva, libasorban, hangtalanul és lélekzetet is visszafogva haladtunk. Én legelől. Mikor már vagy másfél óra hosszat mentünk, megállítottam a kis csapatot. Elővettem a térképet, delejtűt és a villanylampát. Három köpönyeget rámenteríttek a bakák és én alatta spektálom, hogy jó irányba haladunk-e. Talán egy kis fénycsik mégis kiszűrődött a köpöny alól, vagy valamelyik orosz előőrs hallotta meg az ágak jropogását, avagy véletlen volt csupán, de amint javában spektálom a térképet, fébal irányból olyan gépfegyvertűzet kaptunk, hogy csak úgy csattogtak a golyók a vastag tölgyfák derekán. Milyen is az őszön! Nem mondta senki egyik bakának sem, de mikor megálltunk, önkéntlenül mindegyik egy-egy vastag fa mögé húzódott s így nem történt semmi baj. Egy félóra múlva ismét megindultunk, úgy mint előbb: tapogatózva, lassan, mint a tolvajok.

Hajnali fél 3 órakor értünk ki az erdőből. Tehát ezt a rövid utat majdnem nyolc óra alatt tettük meg! Irány a vizpart magas töltése előtt, az országút mentén álló vadászakastély volt. — Embereimet már elhelyeztem az erdő szélén a kastéllal szemben, mikor egyszerre vérvörös fény sugározta be a tájat. Mi az?! Kérdi minden ember magától.

— Figyelné emberek! — szólók. — Ki jön velem megnézni a muszkákat? Veszélyes dolog ám! Felkel három ember a linából.

— Mi elmegyünk, kadét ur!

A többiek is mozgolódtak.

— Hájszen mi is elmegyünk ám azér!... — szólit egy öreg baka s erre az egész cug felállt.

Magamhoz vettem öt embert, a többinek pedig meghagytam, hogy csak akkor jöjjenek utánunk, majd halóvést halainak. Mi utának pedig részint négykézláb, hasoncsuszva, részint futva, de bejártuk azt a részt, amit gyanusnak gondoltam. A város fény okát is megtaláltuk: a vizparton, közel az országút felrobbantott hidjához, állt egy zsuppos faház, az éggett, mintha petróleummal öntötték volna le.

Nagy csend... Az égő ház mögött egy árok fenekére lapultunk és figyeltük a tulsó parion. Latunk földhányásokat, de nem észleltünk semmi mozgást, nem hallottunk semmi hangot. Türelmetlen lettem... Lementünk a vizpartra és kerestük, hol lehetne átgázolni. Találtunk egy helyet. Átmentünk szépen és sétáltunk befelé a faluba. Egyszer csak: ta-ta-ta-ta, megszólal a gépfegyver.

— Vissza gyerekek, a vízbe! — kiáltottam. Visszaszaladtunk és a víz magas partja mögé rejtőztünk. Egyszer csak kiugrik ám vagy egyucat muszka a dekungból és szalad felénk, miközben a gépfegyver a másik oldalon sakkban tartott bennünket úgy, hogy nem tudtunk löni.

Alig voltak már a muszkák vagy 6—700 lépésre tőlünk. Csodálkoztam, hogy hátrahagyott kis csapatom nem jön segítségünkre.

— Na kadét ur, most ehetünk ruszlit! — jegyzi meg egyik emberem.

Bumm, bum! — ropának ebben a pillanatban hátunk mögött a dombon a jó mokány manlicher. Hátrahagyott kis csapatom felismerte helyzetünket és segítségünkre jött. Most már nincs baj!

A muszkák közül kettő felbukott. A gépfegyver kattogt, mögöttünk a manicherek szakadatlanul ropogtak. A muszkák látván, hogy az üzlet romlik, beszaladtak a faluba...

— Itt nem maradhatunk, gyerekek, ebben a vízben, tehát egyenkint hátra!

Mentek. Megmondtam nekik: a part mentén menjenek a vízben, egészen a hidig, ott ugrás egyik oszloptól a másikig, aztán gyorsan az égő ház mögé, be a gyümölcsösbe, aztán a rozszba, végül vissza az erdőbe. Ezt az utat megtette már minden emberem, mikor én is mentem. Közben bakám erősen zútelek. Utamban néha fittyentett egyet valamire a levegőbe... Semmi! A jelentés, a jelentés... Ez a gondolat üzőtt biztos helyre.

Elküldtem a jelentést. Pontos rajzot készítettem az előttem elhúzódoó circa 3 kilométeres orosz frontról. Másfél óra múlva a harmadik batailon megállotta azt a vonaait, amit én felderítettem, és pedig dicsőretet kaptam...

HIREK.

Negyedszer találkoznak

az igazságos ügyünk szent és biztos diadalához vezetett utat a hívó szózáttal, a mely hadikölcsön jegyzésre buzdit bennünket. Ez a negyedik állomás az uton, ahol összegyűjtjük minden erőnket, hogy továbbra is kerülhetetlenül és szilárdan, mindig csak előre törhessünk.

Ide siessetek most polgárok, akik a világok tusáját élő valóságban, husból-vérből látjátok, mert tireatok van bízva az a nagy-szerű feladat, hogy összehordjátok apró, nagy és legnagyobb részekből az erőnek azt a hatalmas várát, amelyen ellenségeink vesztetnél vesztettek minden támadása romba kell, hogy dőljön.

A hadikölcsön minden erőnek feladata: benne valósággal megtestesül mindazon erő, amelyre most szükség van s a jegyzések tömegéből oly hatalmas energia-forrás válik az állam kezében, amelyel biztosan sujtathat az azok fejére, akik minyelt akartak eltiporni.

Ezt a hatalmas fegyvert — a biztos diadal elő-zalagot — negyedszer kovácsoljuk most egybe erős porlyütészekkel, s nem szabad, hogy bárki is hiányozzék azok közül, akiknek ebben a munkában közre kell működni.

Az állam és polgárai között ez a legbecsületesebb üzlet, mert mindkét fél a legnagyobb előnyököt éri el általa, amely csak

elképzeltető. Ma a hadikölcsön — szükség-telen is oly gyakran hangsúlyozni — az egyetlen tökéletesen jó és biztos befektetés s a ma elérhető legnagyobb haszon mellett hazafias áldozatkészségünk törhetetlen bizonyítéka, viszont az állam kezében minden erőnek hatalmas egyesülése, amellyel valamennyiünk álmát: a békés munka és a diadalmas nyugalom korát vivja ki számunkra.

Nincs ma szentebb cél és jobb eszköz ennél.

A negyedik hadikölcsön: a történelmi utnak negyedik állomása, ahol felrisszölve gyűjti össze az ország a háboru eszközeit — minden erő foglalatát —, s az állomáson készen áll a vonat, láthatod az egyesenes sínpart, amelyen elindulva, szágulda rohanunk — a diadalmas, biztos győzelem felé...

— **Tisza István gróf elismerése Zalavármege tisztviselőinek.** Gróf Tisza István miniszterelnök meleghangú leiratot intézett Zalavármege közönségéhez, melyben elismeréssel adózik a vármegye összes közigazgatási tisztviselőinek front mögötti nagy és eredményes küzdelméért. A miniszterelnök leiratából valók az alábbi sorok:

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a vármegyei tisztviselői karnak a háboru ideje alatt tanúsított magatartásával szemben ez uton is legteljesebb elismerésemnek adjak kifejezést.

A vármegyei tisztviselői kar e nehéz idők közepette nemcsak, hogy minden tekintetben megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak, amidőn a bevonulások folytán lényegesen megcsappant létszámmal igyekezett a rendes teendőit messze túlhaladó munkáját példás szorgalommal és pontossággal elvégezni: hanem el nem tévesztve szem elől a legsúlyosabb megpróbáltatásoknak kitett hős katonáink szívós kitartását, a háboruval természet-szerűleg járó összes bajokkal és nehézségekkel bátran szembe szállva, a Haza védelmében vívott nagy harcból idehaza is szó nélkül kiveszi a maga részét.

Ilyen tisztviselői karral bízom az ország büszkén tekinthet a Nemzet a jövőbe.

— **Megyéspüspökünk kitüntetése.** Öfelsége a király Ferenc Szalvator főherceg öfensége, az önkéntes egészségápolás főfelügyelő-jének előterjesztésére dr. Mikés János gróf szombathelyi megyéspüspöknek a hadiekitményes vöröskereszt I. osztályu diszjelvényt díjmentesen adományozta.

— **Halálozás.** Barthalos István pápai ügyvéd, megbízottsági tag, a pápai ref. egyházmege gondnoka és főügyésze — amint rész-vétellel értesültünk — tüdőgyulladás következtében 67 éves korában elhunyt. Barthalos igen tevékeny, agilis egyén volt. Ő volt az engedményese a muraszombati—körmendi vasutvonal kiépítésének, melyet annyi sok akadály dacára is megvalósított, s ugyancsak ő volt az alsólendva—muraszombati vasutvonal engedményese is. Ezért az utóbbi vasutvonalért is rengeteg sokat fáradozott s neki fájit legjobban, hogy több mint egy évtizedes fáradságos munkája nem tudta a megvalósulás stádiumába juttatni ezt a nagy jövőre hivatott vonalat. Mint az alsólendva—muraszombati vasutvonal engedményese, többször fordult meg városunkban gyűléseken stb. s így nálunk is sokan ismerték az örökké mozgékony, rendkívül agilis öreg urat. Halála ennélfogva itteni ismerősei körében is öszinte részvételt kelt.

— **Főmérnöki kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Sándor Zsigmondot, a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal mérnökét királyi főmérnöké nevezte ki.

— **A mi hőseink.** A hadügyminiszterium legutóbbi kimutatása szerint a következő alsólendvai járást katonák haltak legutóbb hős halálát: Haas József Zalabaksa, Hajba József Lendvavásárhely, Horváth János Zorkóháza, Horváth Lajos Murahely, Horváth István Lendvavásárhely, Hozián Márkus Lendvaszentjózsef. Hadifogásba estek: Gombosi József Bántornya, Gornyecc Ferenc Bántornya.

Tartsa mindenki hazafias kötelességének hadikölcsönt jegyezni!

— **Gyászmise Wendl Károlyért.** Említettük, hogy Wendl Károly helybeli fiatal kereskedő, városunk érdemes polgára, mult hó 1-én az albániai Allessióban a kórházban hősi halált halt. Wendl az ottani katonai temetőben helyezték örök nyugalomra s mivel Alessió óriási távolságban van tőlünk és a közlekedési viszonyok is a lehető legrosszabbak, hozzátartozóinak le kell mondanai arról a reményről, hogy drága halottjukat onnan valamikor hazahozhatják. A Hazáért elhunyt kereskedő lelki üdvéért tegnapielőtt, pénteken gyászmise volt az alsólendvai r. kati. plebániá templomban. A rekviamen megjelentek Wendl gyásza borult hozzátartozói, de jelen voltak a barátai és tisztelői közül is igen sokan, s egy-egy buzgó imát küldtek a Mindenhatóhoz a távolban pihenő hős nyugalmáért.

— **Husvét a fronton.** Egy alsólendvai 20-as honvéddapród, ki már a tizenharmadik hónapot tölti az orosz harctéren, megírta nekünk, hogyan ünnepezték a husvétt a fronton. „Husvét vasárnapján — írja — korán reggel szokatlan élénkséget, mozgást észleltünk az ellenségés rajvonalban. Több fegyvertelen orosz jelent meg a dekungjuk fölött s valamit átkialtoztak hozzánk, miközben fehér zsebkendőket lobogtattak. Megkérdeztük tőlük, hogy mit akarnak. Erre egy fehér kendőt lengető fegyvertelen csoport közelédt felénk és mikor eléjük mentünk, arra kértek bennünket, hogy mivel nekik is husvéttük van, üljük meg békecségyben az ünnepet. Mi az ajánlatot felsőbb engedély folytán elfogadtuk s így az ünnepek alatt teljes csend uralkodott a frontunkon, egyetlen ágyu- vagy puszkaszó sem hallatszott s úgy az orosz rajvonalban, mint a miénkben vig muzsikaszóval és énekléssel ünnepezték a husvétt. Olyan békecségy volt köztünk, mintha csak nem is háboruban lettünk volna. Az oroszokkal össze is jöttünk és beszélgettünk is velük, sőt meg is ajándékoztuk egymást. A muszkák hazulról küldött kalácsot, piros tojást, cigarettát osztogattak ki köztünk, amit mi borral, rummal, konzervvel és kenyérral viszonzottunk. Mondhatom, a muszkák nagyon biznak abban, hogy nemsokára vége lesz a háborúnak s az emlegetik, hogy hamarosan fegyverszünet lesz.”

— **Aratási előkészületek.** Az idén szokatlanul korán következik majd el az aratás. Nem igen volt még arra példa, hogy a rozs már áprilisban kalászojjon, az idén pedig ma már talán országzszerre kihányta kalászeit. Kedvező időjárás esetén jóval előbb fog kezdődni az aratás, mint más években, miért is itt az ideje, hogy mindenki már most gondoskodjon az aratásról. Legelső sorban az emberi munkaerőt, az aratókat kell biztosítani. Amennyiben az itthon megszerezhető munkaerő semmiképpen sem volna elegendő az aratási munka elvégzésére, a vármegyei törvényhatósági munkabizottság útján a Honvédelmi Gazdasági Tanácshoz kell katonai munkaerő szabadságofása, illetőleg kirendelése céljából folyamodni.

— **A Balaton-vidék felsegítése.** A Balaton újabb áradása következtében a Balatonmenti községek és fürdőtelepek vezetői mind több kérelemmel fordulnak a földmivélségi kormányhoz, hogy segítsen az árvíz következtében előállott bajokon. Dr. sípeki Balás Béla, vármegyének főispánja, akit a kormány balatoni kormánybiztosnak nevezett ki, beutazta az egész Balaton környékét, hogy személyesen győződjék meg a veszedelemről és szükségletekről. A kormánybiztosnak az a terve, hogy az összes érdeket köröket ankhra hívja össze a legstürgösebb teendők megbeszélése végett.

— **Szökevény orosz foglyok, kik önként jelentkeztek.** Pénteken délután négy orosz fogoly tévedt városunkba. A templom-téren több iskolásfiutól azíránt érdeklődtek, hogy hol van a csendőriaktanya. Mikor a fiuk elvezették őket a csendőrségre, ott elmondták, hogy Petrikeresztúr községben dolgoztak már hónapok óta egy föld-birtokosnál, de a koszt és a bánásmód nem tetszett nekik s ezért megszöktek. Vasárnap este hagyták el munkahelyüket s azóta kóboroltak cél nélkül, mignem ötnapi vándorlás után eljutottak Alsólendvára. Most azonban megunták a bujdosást és elhatározták, hogy jelentkeznek. A foglyokat, névszerint Kuznicof Alekszi 32 éves, Cerpánov Alekszi 32 éves, Pacsinsok Szilveszter 28 éves és Sierecev Kazmon 25 éves egyéneket, tegnapi reggel vonaton Zalaegerszegrre szállították az ottani foglytáborba.

— **Mennyit rekviráltak Zalában?** Tudvalevő, hogy a kormány az elrejtett gabonakészlet fölkuatátását és rekvirálását erlyes kézzel fogatosította. Ennek köszönhető, hogy Zalamegyéből összesen tizenegyezerháromszáz méter-mázsza buza, ötezer mázsza rozs, 300 mázsza árpa, 600 mázsza zab, 4770 mázsza kukorica, 340 mázsza buzaszisz, 350 mázsza rozszisz, 542 mázsza bab és öt mázsza borsó került az elrejtett készletekből országos fogyasztásra. Ennek a mennyiségnek Budapestre, a Haditermény raktárába való szállítása most van folyamatban. A haditermény r. t. vizsont Zalavármegye egész lisztzükségletének fűdőzésére eddig mindössze 60 vagon lisztet küldött az ország különböző részeiből. Még ma se tudjuk megérteni, miért kell a zalai lisztnek Budapestre utazni, mikor nagy része ugvis visszajön onnan. El lehet képzelni, hogy a kétszeres szállítás mennyi munkaerőt emészt föl, mennyi vagyont köt le, mily drágává teszi a kenyérünket.

— **A vármegye lakossága rohamosan csökken.** Az elmúlt három hónap népesedési viszonyai még siralmasabbak, mint az előző negyedéviékek voltak. A perlaki járás kivételével minden járásban jóval nagyobb volt a halálozások száma, mint a születéseké. lme a szomorú statisztika:

az alsólendvai járásban	59
a balatonfüredi	51
a csáktornyai	74
a keszthelyi	50
a letenyei	24
a nagykanizsai	110
a novai	14
a pacsai	7
a sümégi	61
a tapolcai	109
a zalaegerszegi	44
a zalazentróti	30 lélekkel

több szenderült jobblétre, mint amennyi világra jött. Szóval Zalavármegyében az elmúlt három hónap alatt a halálesetek száma 643-al multa fölül a születések számát. lgy pusztulunk, vesztünk...

— **Közgyűlés.** A helybeli, izr. nőegylet ma, vasárnap délután tartja az évi rendes közgyűlést az izr. iskolában.

— **Bankó sorsjegye Bankó!** Azt ne felejtse el senki! Közutodomásu, hogy t. üzletfeleinknek sok millió koronát fizettünk ki eddig és valószínű, hogy az uj 36-ik osztályorszájékban is kedvezni fog a szerencse. A május 24-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a szerencse-számokra szóió megrendeléseket póstafordultával sziveskedjenek beküldeni B e n k ő Bank Részvénytársaságnak, Budapest, Andrassy-ut 60. szám.

— **Fiatal bűnösök.** A csendőrség jelentése szerint az egyik éjjel két inasgyerek álkuceskal behatolt Te f c h m a n n Henrik szodágyrába és ott több füveg szodát és máinaszörpöt elfogyasztottak. Megindult ellenük az eljárás.

— **A nyomdaipari anyagok drágulása.** A könyvnyomdai és könyvkötészeti nyersanyagok ára elsejéltl fogva 30 százalékkal ismét emelkedett. A háboru óta ezek a cikkek a következőképp drágultak: A fogalmazó papir 150 százalékkal, a simított nyomópapir 120 százalékkal, a szines papirok 130 százalékkal, famentes papir 140 százalékkal, pellur (átíró) papir 160 százalékkal, gépiró papir és levélpapir 90 százalékkal, csomagoló papirok 150 százalékkal, könyv- és okmány-papir 100 százalékkal, kartonok 125 százalékkal, levélborítékok 95 százalékkal, festékanyag 600 százalékkal, keményítő 200 százalékkal, deklí 120 százalékkal, könyvkötő-vászon és spárpa 190 százalékkal, enyv 120 százalékkal, olaj 150 százalékkal, terpentin 255 százalékkal, fűző-drót 50 százalékkal, ólom 150 százalékkal, finom rud-ón 1100 százalékkal drágult *meg. Ne csodálkozzék tehát senki azon, ha a régi árban nem tud a nyomdász szállítani.

— **Himlőoltás.** A kisgyermek és csecsemők szokásos tavaszi himlőelleni oltása június 4-én (vasárnap) lesz a városházán.

— **Kinek kell tűzifa?** Alsólendva nagyközség előljárásoága — mint tudvalevő — megint gondoskodni fog a lakosság egész évi tűzifa-bükléségetéről. A város már most meg fogja venni az egész fa-mennyiséget s a lakosság azt bármikor átvetheti tőle. A városházán most írják össze hogy kinek mennyi fára van szüksége 1917. év tavaszáig? Figyelmeztetjük ezért a közönséget, ugyszintén az egyes hivatalokat, egyesületeket stb., hogy mindenki stürgősen jelentsse be a városházán, hogy hány fát akar átvenni. Ak nem jelentsse be a szükségletét, vagy későn jelentsse, annak a fájárol nem gondoskodik a város s nem fog fát kaphatni.

— **Családi dráma.** Móricz József öregedő, házsártos ember volt Rigácson. Állandó békeütlenségben élt a nálánál jóval fiatalabb feleségével, Bódi Linával, akire folyton féltékenykedett. A minap ismét nagyobb perpatvar volt Móricz házánál s a veszekedés hevében Móricz megütötte az asszonyt. Móricznak erre összecsomagolta a holmiját s el akarta hagyni a házat. Móricz a kapuban utját állta s közvetlen közelből kéiszer ráölt. Mindkét golyó talált s az asszony életveszélyes sebekkel, eszméletlenül esett össze. Az öregember a véres tett után berohant a házba, magára zárta az ajtót és a kamarában felakasztotta magát. A szomszédok a revolver dörrnésére összeszaladtak, az asszonyt felszedték a földről, de mire a házba betudtak hatolni, Móricz már halott volt. Az asszony állapota is reménytelen.

— **Eliltét vasutas tolvajbanda.** A nagykanizsai therpályaudvaron már régóta észrevehették, hogy az érkező és feladott teherszállmányokat rendszeresen megdézsmálják. A rendőrség nyomozni kezdett s csakhamar elfogott egy vasutast, amint éppen egy ládát felfeszített

A IV-ik magyar

HADI KÖLCSÖN

hivatalos jegyzési helye

az

Alsó-Lendvai Takarékpénztár.

s abból többféle ruhaneműt akart kivenni. A vasutas aztán ijedében bevallotta, hogy több vasutas egész szövetkezetet alakított a lopások előkövetésére. Meg is nevezte a tolvajszövetkezet tagjait: Farkas István kalauz, Feiler Mátyas, Tanczos Károly és Szokol László koocsirendezők, Pint Imre raktári munkás és Németh János hordár, kik már esztendőök óta lopkodják az árakat s több ezer koronára tehető az az érték, amivel a vasutat s a feleket hiymódon megkárosították. A bűnszövetkezet tagjait letartóztatták s a nagykanizsai kir. törvényszék a napokban ítélezzet felettük. Az összes vádlottak 7—7 havi börtönbüntetésre ítéltettek. Az ítéletet a vádlottak megfeleltek.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1915. évi mérlegét** mai számunkban közöljük, melyből azon örvendetes tény látható, hogy a társaság összes ágazatbeli 1915. évi tiszta nyeresége a háború szülte nehéz gazdasági viszonyok dacára 6,995,923 kor. 58 fillérre rug. E társaság tartalékvagyonja ma már több mint 213 millió koronát ért el s a múlt évben a háborúból kifolyólag különféle segélyalapokra, jótékonykásra, továbbá kulturális célokra több mint félmillió koronát adományozott. Azonkívül az eddigi három magyar hadikölcsönre ötvenhét és fél millió koronát jegyeztek kerék összegben. A biztosítást kereső közönség külön figyelmébe ajánljuk ezen tekerős, régi magyar intézetet, mely egyaránt foglalkozik tűz, jég, betörés, valamint élet- és járadék biztosításokkal.

— **Hol van Kossuth fia** A Kossuth név tisztelőit az olasz háború kitörése óta gyakran foglalkoztatta az a kérdés, hogy hol van most Kossuth Lajos ifjabbik fia, Kossuth Lajos Tódor? Az ifjabbik Kossuthot tudvalevőleg a háború Olaszországban érte, ahol tulajdonképpen egész életét is leéle. Kossuth Lajos Tivadar főiskolai tanulmányait is Itáliában végezte, mely után olasz államszolgálatba lépett. Azt is tudjuk, hogy az olasz hivatalnokai letrán magasra emelkedett. Mint mérnök kezdte meg pályafutását s elég fiatalon államvasuti igazgató lett. Atyja, majd Ferenc bátyja halála után több ízben hívták haza Magyarországra, de kijelentette, hogy — politikával nem akar foglalkozni s a följánlott képviselői mandátumokat is visszautasította. Az olasz háború kitörése óta nem jött róla semmi hír. A Kossuth-család egyik fanatikus tisztelője, egy zalamegyei nagybirtokos, a régi politikai élet egyik kimagasló alakja egy genfi honfitársunk utján tudakozódott Kossuth Lajos Tivadar sorsa iránt. A tudakozódás már hónapokkal ezelőt elment s a válasz csak néhány hete jött meg. Eszerint Kossuth Lajos Tivadar tapintatosan háritotta el az olasz-magyar hadiállapotból ráháruló kellemetlenségeket. Még a hadüzenet megtörténte előtt leköszönt mindenféle közéleti tisztviségéről (mint államvasuti igazgató még előbb nyugdíjaztatta magát) s visszavonult Nápoly közelelen levő villájába. Azonban csöppet sem él remete életet és sűrűn jön össze régi barátaival, akik ha tagjai is a háborus-pártnak, annyira tisztelik a nagy Kossuth Lajos fiát, a ritka egyéni kiválóságokkal megáldott Kossuth Lajos Tivadart, hogy politikáról és háborúról sohasem beszélnek a jelenlétében. A rövid tudósítás még csak annyit jegyez meg, hogy Kossuth egészségi állapota kitűnő s hogy egyetlen idegen alattvaló Olaszországban, akinek a külföldi levelezését nem cenzurázzák. Igaz, hogy ő annyira tapintatos, hogy a háború kitörése óta egyetlen külföldi levélre se válaszolt s ez az oka, hogy Magyarországon oly sokáig tájékozatlanok voltak a sorsát illetőleg.

— **A „Vasárnapi Ujság”** legutóbbi száma háborús közleményei során pompás képek közül — saját tudósítónak felvételeit — Konstantinápolyból, az olasz harc-térről, Szerbiából stb. Shakespearról is van mostani évfordulója alkalmából néhány érdekes kép s szép cikk. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye. Szép Ernő novellája, Szőlőst Zsigmond tárcája, Pap Zoltán verse Egyéb közlemények: Szederkényi Nándor és Malonyay Dezső arcképe s a rendes heti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halalozás stb.

— **A „Vasárnapi Ujság”** előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Úgyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

— **Megrugta a ló.** Szerdán este egy súlyos betegét hozták be Alsólendva, dr. Brünner József orvoshoz. Az illető egy tündérlaki ember volt, akit a lóva olyan súlyosan megrugott, hogy

egyik lába eltörtött s más súlyos sérüléseket is szenvedett. A súlyos állapotban levő embert az orvosi segély után visszavitték a falujába.

— **Szerencsétlenség a malomban.** Toplak István kebeleszentmártoni malomban a múlt héten hálalósvégű szerencsétlenség történt. A tulajdonos unokáját, Toplak Kálmán 13 éves fiút, ki az állomásnál segédkezett, a transmissziós kerék elkapta s egyik lábát és egyik kezét létepte s testét borzalmasan összeroncította. A fiú azonnal meghalt. Az esetet bejelentették az alsólendvai bíróságnak.

— **Szerencsétlenség a fegyverrel.** Muraszombatról jelentik: Korong községben Gombosi Ferenc gazdalegény egy törött fegyverrel játszott. A törött puskát bátyjának, Gombosi Antalnak mutatta, miközben a fegyver elsült s a golyó Gombosi Antal bordái közé furódott. A szerencsétlenül járt legényt beszállították a muraszombati kórházba, ahol most haldoklik.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levélíró, Clarkburg, Amerika. Levelét átadtuk a csendőrségnek s ha eredménye lesz a nyomozásnak, írunk róla lapunkban.

L. L. Budapest, hadikórház. Megkaptuk, köszönet érte. Üdv.

Tibauth András, Etappenpost 345. Mi állandóan trebinjei címére küldjük a Híradót, pontosan minden héten. Új címet csak most kaptunk, a jövőben tehát erre küldjük lapunkat.

A magyar kormány által kibocsátott

IV-ik

Hadi kölcsön

hivatalos aláírási helye
az Alsólendva-Vidéki
Takarékpénztár R.-T.

Kedvező alkalom!

Elköltözés miatt

jutányos árban kaphatók

☛ eisőrendű ☛

zongorák, pianinók
és harmóniumok.

B. WOLCKMAR

zongorakereskedése

MARBURG a D., Herrengasse 56.

Rendelje meg lapunkat a harcstéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. Lapunkat a tábortáras rendesen kézbesíti!

XXXII-ik magyar királyi

jótékony célú államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyeresége van, amelyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeresemény 200.000 K készpénzben

továbbá:

1 főnyeresemény	30.000 K	20 nyer.	4200 K	4000 K
1 "	20.000 "	40 "	á 150 "	6000 "
1 "	10.000 "	100 "	á 100 "	10000 "
1 "	5.000 "	200 "	á 50 "	10000 "
5 nyeresem.	á 1000 K	5.100 "	2500 "	á 20 "
5 "	á 500 "	2.500 "	12000 "	á 10 "
10 "	á 250 "	2.500 "	14885 nyer.	össz. 475000 K

Húzás visszavonhatatlanul 1916 június 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójóvedéki igazgatóságtól Budapest (Vampalota) portmentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohányüzetszobákban és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magy. kir. Lottójóvedéki Igazgatóság.

Szilvórium, törköly, seprőpálinka, rum és likörök, továbbá ó és új borok
előnyös árban kaphatók.

ROSENBERG LAJOS

bor- és szesznyagykereskedő
CSÁKTORNYA.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és maganosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerárában.

180—135

Alsólendván, a Főut legszebb és legforgalmasabb pontján, ujonnan épült modern házban egy szép tágas

üzlethelyiség kiadó.

A helyiségben öt év óta egy modernül berendezett mézsárszék és hentesüzlet állott, mely a tulajdonos bevonulása miatt most megszünt. Mézsáros vagy hentesnek kiválóan alkalmas a hely.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Balkányi Ernőnél, Alsólendva

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvennyolcadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek levonva viszontbiztosítási károk és költségek	3.881,927	92			Az 1914. évről áthozott kiegészítő-díjtartalék	10.532,519	61		
Függőben maradt károk tartaléka	1.481,548	61			A viszontbiztosított rész levonása után	1.299,659	57		
Eszenként kifizetésre és viszontbizt. rész után bevétel levonásai	728,250	09			A háború folytán el nem számolt külföldi fizetések díjtartaléka	10.638,802	97		
Jövedelmi és költségjelöltek	424,020	11			Tűzbiztosítások után bevett díjak és illetékek	21.170,963	74		
Postabérek	104,730	—			levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	10.538,100	77		
Adományok hadiköltségre	1.837,881	—			Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	995,532	26	29.376,574	41
A tűzbiztosítási üzlet terheire igazgatási költségek	24,291	44			II. Szállítmánybiztosítás.				
Behajthatlan követelések letétele	1.349,563	90			Az 1914. évről áthozott kiegészítő-díjtartalék	100,000	—		
A háború folytán el nem számolt külföldi fizetések díjtartaléka	—	—			A viszontbiztosított rész levonása után	192,287	62		
A következő évek kiegészítő-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után	10.638,862	97	23.708,300	27	Szállítmánybizt. után bevett díjak és illetékek	22,245	66		
II. Szállítmánybiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek levonva viszontbiztosítási károk és költségek	8,324	85			Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	75,340	—	197,585	60
Függőben maradt károk tartaléka	99,715	81			III. Jégbiztosítás.				
Szerzési és igazg. költségek a viszont. rész után bevétel levon.	2,795	26			Az 1914. évről áthozott kiegészítő-díjtartalék	489,149	03		
A következő évek kiegészítő-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	100,000	—	391,836	92	Jégbiztosítások után bevett díjak és illetékek	5,158,808	15		
III. Jégbiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek levonva viszontbiztosítási károk és költségek	1,150,370	50			levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	1.897,207	21		
Függőben maradt károk tartaléka	33,430	90			Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	45,318	22	2.431,765	06
Szerzési és igazg. költségek a viszont. rész után bevétel levon.	355,709	75			IV. Betörésbiztosítás.				
Helyegyletek	66,210	44			Az 1914. évről áthozott kiegészítő-díjtartalék	—	—		
Behajthatlan követelések letétele	1,281	52			A viszontbiztosított rész levonása után	—	—		
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	244,150	25			Betörésbiztosítások után bevett díjak és illetékek	500,000	—		
A következő évek kiegészítő-díjtartaléka	521,289	23	2.322,798	06	levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	562,492	87		
IV. Betörésbiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek levonva viszontbiztosítási károk és költségek	32,444	75			Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	15,765	06	792,459	91
Függőben maradt károk tartaléka	37,358	07			V. Egyéb bevételek.				
Szerzési és igazg. költségek a viszont. rész után bevétel levon.	119,125	27			Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, arfolyam-nyereség idegen természetűek után, valamint társasági házak tiszta jövedelme	—	—	2.253,651	50
A következő évek kiegészítő-díjtartaléka	500,000	—	688,826	69				29.002,066	63
1915. évi nyereség	5,045,498	06	29,052,066	63					

Mérlegszámla 1915. december 31-én.

VAGYON.	korona		fill.		TEHER.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Készpénz pénzkészlet	902,740	47			Részvényalapítók	8,000,000	—		
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék:					Nyereségtartalék	8,000,000	—		
külön kimutatás szerint:					Külön tartalék	1,013,682	69		
Társasági és szolgák nyugdíjállomány értékei:	47,101,025	06			Jégbiztosítási külön tartalék	2,000,000	—		
Ornódy Vilmos-alap értékei:	3,748,500	—			Kiegészítő-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	11,760,192	29		
Ornódy Ernődy Amélie alapítvány értékei:	90,106	38			A háború folytán el nem számolt külföldi fizetések díjtartaléka	1,549,583	90		
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltó segélyalapja” értékei, letétele a társ. állampénztárban	43,882	90			Függő károk tartaléka:	1,642,949	06		
Átmeneti kamatok	66,508	18			Különféle hitelek:				
Leszámlált váltók	178,147	66			a) a magyar hadikölcsönökből jogyzott kötvényekre	15,000,000	—		
Társasági hányak	1,027,700	—			hátralek	2,169,912	59	17,109,912	59
Külföldi hányak	3,988,714	88			b) egyéb köveletési maradványok	—	—	267,883	—
Külföldi adóskor:	3,843,027	30			Elsőbb évekről eddig fel nem vett osztalékok	—	—	3,750,214	08
a) Fizetendő és maradványok a közzeladókéknél	1,735,219	38			Társasági és szolgák nyugdíjállapja	—	—	1,015,179	63
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	2,107,808	—			Különféle alapok:	—	—	1,730,988	68
	83,516,565	86			1915. évi nyereség	—	—	5,045,498	06
								68,518,085	86

II. Életbiztosítási üzlet.

Ötvenharmadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Visszaadott könyvekért	2,626,423	50			Az 1914. évről áthozott díjtartalék	180,818,002	76		
Hafizások után kifizetett károszég	6,255,278	57			Befolyó díjak: ez évben kiállított könyvek után	1,061,561	18		
Legyet kiházasítási költségek	6,392,253	28			az elsőbb éveken kiállított könyvek után	24,504,180	42		
Kiházasított biztosítottaknál halálból követ. díjviszesztés	78,552	86			a biztosított lőke emelésére fordított nyeresmények	198,114	51		
Függőben levő károk és díjviszesztések tartaléka	2,565,071	78			Illetékek	308,043	12		
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	1,367,376	35			levonva: törölt könyvek és díj-nyugták	26,176,899	25		
Egyéb költségek	390,293	45			Illetékek	2,660,962	62	23,515,948	61
Iskolai tér. postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.	1,191,247	74			Különféle alapok:	—	—	8,612,706	59
Társasági díjak	890,293	45			1915. évi nyereség	—	—	5,045,498	06
Adórt	88,527	91			Különféle alapok:	—	—	1,015,179	63
Orvosi díjakért	52,678	78			1915. évi nyereség	—	—	5,045,498	06
Szerzési és díjbehajlati költségek	994,247	66							
Behajthatlan tartozások letétele	70,434	25			Kamatjövdelem	—	—	8,612,706	59
Kiszámlált biztosítási tartaléka	4,000	—			Mult évi függőben volt károk és díjviszesztések tartaléka	1,518,561	46		
Díjtartalék az év végén	190,347,535	09			Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	770,790	74	2,295,344	20
1915. évi nyereség	1,990,425	49						215,242,094	56
	215,242,094	56							

VAGYON.

Mérlegszámla 1915. december 31-én.

TEHER.

VAGYON.	korona		fill.		TEHER.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék külön kimutatás szerint	162,309,855	57			Díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	190,847,555	03		
Tulajosi csoportok értékpapírajai:	71,537	40			A nyereségnyereséggel biztosítottak biztosítási alapja	1,629,765	59		
Átmeneti kamatok	1,486,638	91			Kiházasítási tőkék nyereségre	802,051	33		
Jelzálog-kölcsönök	886,900	—			Függőben levő károk és díjviszesztések tartaléka	2,596,071	78		
Kötvénykölcsönök	25,001,682	—			Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	1,367,376	35		
A központi tartozás folyószámlán	1,780,908	68			Feloldási csoportok számlája	21,680	38		
Díjtartalék az év végén	1,990,425	49			Egyéb fizetési díjak	20,079	96		
	196,030,319	58			Fel nem vett nyeresmények 1914. évről	4,000	—	74	69
					Kiszámlált biztosítási tartaléka	182,219	08		
					Viszontbiztosított infektók és mások követeléseit	1,950,425	49		
					1915. évi nyereség	—	—	1,990,425	49
								199,030,319	58

Budapest, 1915. december hó 31-én.

Frank Henrik, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság:

Balaban Adolf, Berzevics Albert, Gergely Tótor, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Ornódy Vilmos, gróf Zichy János.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott cívek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1916. március hó 23-án.

A felügyelő bizottság:

Burchard-Béla-vary Konrád, Libós Adolf, Németh Tivadar, báró Radvánszky Géza, báró Uechritz Zsigmond.

Ügynökségi képviselő: Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaságnál.